

Antoni Segura
Catedràtic d'Història Contemporània i director
del Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la UB
segura@ub.edu

Les eleccions federals de Bèlgica

Amb la independència dels Països Baixos (1830), Bèlgica es constituí com una monarquia democràtica de caràcter unitari i francòfon —tot i que la majoria de la població era de parla neerlandesa— i no serà fins a finals de la dècada de 1960 que evolucionà cap a un sistema federal. Fins la primera meitat del XX, la indústria es concentra a la zona francòfona, Valònia, al sud del país. Però, a partir de la segona postguerra mundial, Flandes, al nord, coneix un progressiu desenvolupament que contrasta amb la creixent pèrdua de competitivitat de les indústries valones. Les diferències lingüístiques i culturals i en els nivells de desenvolupament exigiran la necessitat d'adaptar les institucions polítiques a la nova realitat.

El 1970 es reconeixen oficialment les comunitats lingüístiques neerlandesa (59%), francesa (40%), i alemanya (1%); i encara cal afegir uns milers de parlants luxemburguesos, sense caràcter oficial. La comunitat neerlandesa és la més bilingüe, ja que un 59% dels flamencs parlen també francès; però només un 19% dels valons coneixen el neerlandès. També es reconeixen tres grans regions: Flandes, Valònia i Brussel·les amb la seva àrea metropolitana, que oficialment és bilingüe. Així, fins el 1993, tot un seguit de reformes que van consolidar l'estructura federal de l'Estat que, actualment, disposa de govern i parlament per a cada una de les comunitats lingüístiques i per a la regió de la capital, Brussel·les, i d'un govern i un parlament federal que s'ocupa de les qüestions comunes. Amb la creació de la CEE Brussel·les es converteix en la «Joia de la Corona», puix és la seu de les principals institucions europees.

Des de finals del segle passat, la creixent divisió entre les dues comunitats dificulta la governabilitat del país. El 2007, Yves Leterme del CD&V flamenc trigà nou mesos a formar govern. El 2010 guanyà la NV-A flamenca (17,4% dels vots i 27

La proposta d'ampliar l'autogovern de les tres comunitats buidant el govern federal ha estat clau per a l'avenç de la N-VA

Partit	2014		2010	
	% vots	Escons	% vots	Escons
Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA) (independentisme flamenc liberal conservador)	20,3	33	17,4	27
Parti Socialiste (PS) (socialdemocràcia valona)	11,7	23	13,7	26
Mouvement Réformateur (MR) (liberalisme való)	9,7	20	9,3	18
Christen-Democratisch en Vlaams (CD&V) (democràcia cristiana flamenca)	11,6	18	10,8	17
Open Vlaamse Liberalen en Democraten (Open VLD) (liberalisme flamenc)	9,8	14	8,6	13
Socialistische Partij Anders (sp.a) (socialdemocràcia flamenca)	8,8	13	9,2	13
Centre Démocrate Humaniste (CDH) (democràcia cristiana valona)	5,0	9	5,5	9
Groen (ecologisme flamenc)	5,3	6	4,4	5
Ecolo (ecologisme való)	3,3	6	4,8	8
Vlaams Belang (VB) (independentisme flamenc d'extrema dreta)	3,7	3	7,8	12
Parti Populaire (PP) (liberalisme conservador való)	1,5	1	1,3	1
Libertair, Direct, Democratisch (LDD) (liberalisme conservador flamenc)	-	-	2,3	1
Partij van de Arbeid van België - Parti du Travail de Belgique (PVDA/PTB) (comunisme belga)	3,7	2	1,5	-
Fédéralistes Démocrates Francophones (FDF) (liberalisme való)	1,8	2	-	-
Participació	89,4		89,2	

escons), però el seu líder, Bart de Wever, fou incapaç d'obtenir els suports per governar. La crisi durà un any i mig, fins que el rei Albert II encarregà la formació del nou govern a Elio di Rupo, líder del PS való (13,7% dels vots i 26 escons), que formà una coalició que aplegava des dels socialistes valons als liberals flamencs, passant pels democratacristians flamencs i valons.

Les eleccions del maig les guanyà de nou la N-VA, que es veia afavorida pel descens de la xenòfoba i ultradreta VB flamenca. El canvi en el programa de la

N-VA —ampliar les competències d'autogovern de les tres comunitats buidant de competències el govern federal fins a l'extrem d'arribar a qüestionar la conveniència de tenir un primer ministre o uns serveis diplomàtics o de seguretat social comuns— també han ajudat a l'avenç experimentat pels independentistes flamencs —alguns mitjans espanyols ho interpreten com un abandonament de les tesis independentistes, mentre a Bèlgica es llegeix com un pas més en la consolidació d'un confederalisme.

Després de cinc mesos, l'N-VA ha

aconseguit formar govern, encapçalat pel líder del liberalisme való Charles Michel (MR) i el suport dels flamencs del CD&V, Open VLD i el propi N-VA, que controla els ministeris claus.

Amb les poques setmanes que porten governant, ja hi ha hagut tensions que han posat en entredit la solidesa de l'acord. Però sigui quin sigui el resultat final hom no pot evitar una enveja sana en veure com en els països de llarga tradició democràtica els conflictes polítics se solucionen de manera civilitzada mitjançant el diàleg i la negociació. ◀